

Hướng dẫn **giải VBT Ngữ Văn 8 tập 1 bài Tôi đi học** ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Dưới đây là cách **giải bài Tôi đi học trong vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 1** mà chúng tôi đã chọn lọc và tổng hợp giúp các em học sinh có nguồn tham khảo tốt nhất.

Giải câu 1 trang 3 VBT Ngữ Văn 8 tập 1

Những gì đã gọi lên trong lòng nhân vật "tôi" kỉ niệm về buổi tựu trường đầu tiên? Đọc toàn bộ truyện ngắn, em thấy những kỉ niệm này được nhà văn diễn tả theo trình tự nào?

Phương pháp giải:

- Hãy đọc kĩ câu văn mở đầu và chú ý thời gian lặp lại "hàng năm".
- Trình tự có thể theo thời gian (chuyện gì xảy ra trước được nhớ lại trước), có thể theo không gian (từ nhà đến trường, từ ngoài sân trường vào lớp học), và cũng có thể kết hợp cả thời gian, không gian.

Lời giải chi tiết:

- Những yếu tố gọi kỉ niệm về buổi tựu trường đầu tiên:
 - + Thời gian: cuối thu.
 - + Không gian: lá rụng ngoài đường nhiều, trên tầng không có những đám mây bàng bạc.
- Những kỉ niệm về buổi tựu trường đầu tiên được nhà văn diễn tả theo trình tự từ hiện tại nhớ về quá khứ:
 - + Từ hiện tại, nhìn cảnh sắc mùa thu và hình ảnh các em nhỏ rụt rè trong buổi tựu trường đầu tiên nhớ về quá khứ.
 - + Dòng hồi tưởng của nhân vật "tôi" về kỉ niệm cùng mẹ trên con đường tới trường, những ấn tượng về ngôi trường mới trong ngày khai giảng, những cảm xúc từ lo âu, hồi hộp đến thân thuộc của "tôi" khi bước chân vào lớp học.

Giải câu 2 trang 3 vở bài tập Ngữ Văn 8 tập 1

Tìm những hình ảnh, chi tiết chứng tỏ tâm trạng hồi hộp, cảm giác bỡ ngỡ của nhân vật "tôi" khi cùng mẹ đi trên đường đến trường, khi nghe gọi tên và phải rời bàn tay mẹ cùng các bạn đi vào lớp, khi ngồi trong lớp đón giờ học đầu tiên.

Phương pháp giải:

- Chú ý 4 thời điểm:
 - + Khi đi trên đường
 - + Khi nghe gọi tên
 - + Khi rời bàn tay mẹ để theo các bạn vào lớp

- + Khi ngồi trong lớp.
- Hãy tìm những hình ảnh, những chi tiết diễn tả sự hồi hộp, bồn chồn và điền vào chỗ chấm.

Lời giải chi tiết:

- Khi đi cùng mẹ trên đường tới trường:
 - + Con đường đã quen đi lại lắm lần, tự nhiên thấy lạ, cảnh vật xung quanh đều thay đổi do trong lòng mình có sự thay đổi lớn.
 - + Cảm thấy mình trang trọng, đứng đắn trong chiếc áo vải dù đen dài và hai quỳn vở mới trên tay.
- Khi nghe gọi tên:
 - + Giật mình, lúng túng, nặng nề
 - + Dúi đầu vào lòng mẹ khóc nức nở
- Khi rời bàn tay mẹ để theo các bạn vào lớp:
 - + Lo sợ
 - + Nức nở khóc theo bạn khi cảm thấy mình bước vào một thế giới khác cách xa mẹ hơn bao giờ hết
- Khi ngồi trong lớp:
 - + Cảm giác vừa xa lạ vừa gần gũi với mọi vật, với người bạn tí hon ngồi bên cạnh.
 - + Vừa bờ ngỡ vừa tự tin, nhân vật “tôi” bước vào tiết học đầu tiên trong đời mình.

Giải câu 3 trang 4 VBT Ngữ Văn lớp 8 tập 1

Em có cảm nhận gì về thái độ, cử chỉ của những người lớn ("ông đốc", thầy giáo đón nhận học trò mới, các phụ huynh) đối với các em bé lần đầu đi học.

Hãy nối mỗi dòng ở cột A với mỗi dòng chỉ thái độ và cử chỉ ở cột B.

A	B
Những người lớn	Thái độ, cử chỉ
1. Ông đốc	a. Lo lắng, hồi hộp, thận trọng nhìn xung quanh
2. Thầy giáo	b. Nhìn học trò, nói sẽ; cặp mắt hiền từ, cảm động, tươi cười nhẫn nại chờ.
3. Các phụ huynh	c. Gương mặt tươi cười; gạch mạnh trên bảng đen, viết bài, viết tập.

	d. Dạ ran đáp lại lời ông đốc
--	-------------------------------

Lời giải chi tiết:

1 - b

2 - c

3 - d

Cảm nhận của em: Tất cả người lớn đều dành tình yêu thương, sự quan tâm cho việc giáo dục con trẻ.

Giải câu 4 trang 5 vở bài tập Văn lớp 8 tập 1

Tìm và phân tích các hình ảnh so sánh được nhà văn sử dụng trong truyện ngắn.

Phương pháp giải:

- Trong bài văn này, tác giả đã sử dụng những hình ảnh so sánh nào? (cảm giác trong sáng ngày tựu trường, ý nghĩ về những cậu học trò cũ, ngôi trường, các cậu học trò mới,...).

- Hãy chỉ ra cái hay của việc so sánh (Đối tượng so sánh có độc đáo không, có gợi cảm không, có làm rõ điều tác giả muốn diễn tả không?)

Lời giải chi tiết:

- Tác giả sử dụng các hình ảnh so sánh:

+ "Tôi quên thế nào được cảm giác trong sáng ấy nảy nở trong lòng tôi ... giữa bầu trời quang đãng"

+ "ý nghĩ ấy thoáng qua trong trí óc tôi nhẹ nhàng như một làn mây lướt ngang"

+ "Trước mắt tôi sân trường làng Mĩ Lí trông vừa xinh xắn, oai nghiêm... đình làng Hòa Ấp"

+ "Họ như những con chim con đứng bên bờ tổ... còn ngập ngừng e sợ"

+ "Họ thềm vụng và ước ao thẳm... phải rụt rè trong cảnh lạ"

- Hình ảnh so sánh hay ở chỗ:

+ Trong việc kể chuyện: Làm cho câu văn giàu hình ảnh, sinh động, hấp dẫn hơn.

+ Trong việc miêu tả nhân vật: Nhân mạnh và sinh động hóa những dòng cảm xúc của nhân vật "tôi: Những cảm nhận trong sáng, hồn nhiên trong ngày đầu đi học, nhận thức về sự khôn lớn, tự lập thoáng xuất hiện, cảm nhận rõ ràng về đẹp, sự oai nghiêm của ngôi trường, cảm xúc ngỡ ngàng và cả những khao khát vươn xa của học trò.

Giải câu 5 trang 5 VBT Văn lớp 8 tập 1

Nhận xét về đặc sắc nghệ thuật và sức cuốn hút của tác phẩm.

Phương pháp giải:

Em hãy đọc lại truyện để thấy nét độc đáo của truyện: truyện mang yếu tố hồi ức, nhưng chỉ nhớ lại các chi tiết tiêu biểu, cách nhìn sự vật, sự việc từ cặp mắt của một cậu học trò nhỏ, ngây thơ, những so sánh chính xác, ngộ nghĩnh... Hãy chọn và phân tích điều em thấy nổi bật nhất.

Lời giải chi tiết:

- Đặc sắc nghệ thuật của truyện:

+ Truyện kể hồi kí với theo trình tự thời gian, cảm xúc của nhân vật "tôi" hết sức tự nhiên, trong sáng.

+ Những hình ảnh so sánh, nhân hóa đầy thi vị

+ Giọng văn nhẹ nhàng, trong sáng diễn tả trọn vẹn cảm xúc chân thật của đứa trẻ lần đầu đi học.

+ Chạm tới lòng người đọc bằng chính những trải nghiệm cảm xúc chung nhất của bất kì ai trong ngày đầu đi học.

- Sức cuốn hút từ tác phẩm:

+ Tình huống truyện hấp dẫn

+ Cảm xúc trong sáng, chân thật của nhân vật

+ Hình ảnh đẹp đẽ, gần gũi.

Luyện tập**Giải bài 1 trang 6 vở bài tập Văn lớp 8**

Phát biểu cảm xúc của em về dòng cảm xúc của nhân vật "tôi" trong truyện ngắn Tôi đi học.

Phương pháp giải:

Chú ý đến cảm giác khi nhớ lại ngày tựu trường, hình ảnh so sánh, những ấn tượng mạnh mẽ khi trên đường tới trường, trước sân trường và trong lớp học.

Lời giải chi tiết:

Một lối viết giản dị, nhưng đầy lôi cuốn Thanh Tịnh đã đưa người đọc vào một không gian trong lành và dịu êm nhất. Nhân vật tôi hoài tưởng lại và *“không thể nào quên được những cảm giác trong sáng ấy nảy nở trong lòng tôi như mấy cành hoa tươi mỉm cười giữa bầu trời quang đãng”*.

Trong dòng hoài tưởng, *“tôi”* đã lâng lâng với khung cảnh của mùa thu *“một buổi mai đầy sương thu và gió lạnh. Mẹ tôi âu yếm nắm tay tôi dẫn đi trên con đường làng dài và hẹp. Con đường này tôi đã quen đi lại lắm lần, nhưng lần này tự nhiên thấy lạ. Cảnh vật chung quanh tôi đều thay đổi, vì chính lòng tôi đang có sự thay đổi lớn: Hôm nay tôi đi học”*. Có lẽ ít ai có thể quên đi được giây phút đầu tiên nép sau lưng mẹ đến trường, và nhân vật *“tôi”* cũng vậy. Cảm xúc tuôn trào một cách tự nhiên và đầy xúc động, gieo vào lòng người đọc những bồi hồi khó quên. Có một sự thay đổi lớn trong chính suy nghĩ và hành động *“Tôi không lội qua sông thả*

điều như thằng Quý và không ra đồng nô hò như thằng Sơn nữa”. Điều này chứng tỏ nhận thức của nhân vật “tôi” đã thực sự trưởng thành và lớn lên nhờ việc: Hôm nay tôi đi học.

Bằng cách diễn tả tâm lí nhân vật tinh tế, đầy lôi cuốn, tác giả đã tái diễn lại đoạn hội thoại giữa “tôi” và mẹ trong ngày đầu đến trường. Những ý nghĩ vừa ngây ngô vừa dễ thương khiến cho người đọc không thể nào quên được.

Cảm xúc của nhân vật “tôi” khi được đặt chân đến ngôi trường làng Mỹ Lý được tác giả tái diễn chân thực, sinh động, giàu cảm xúc. Và lại có thêm một sự thay đổi, một sự so sánh giữa khoảng thời gian trước khi đi học. Chính sự so sánh sự khác nhau này khiến nhân vật “tôi” trưởng thành hơn. Ngôi trường trong mắt của cậu bé “trường Mỹ Lý vừa xinh xắn vừa oai nghiêm như cái đình Hòa Ấp. Sân nó rộng, mình nó cao hơn những buổi trưa hè đầy vắng lặng. Lòng tôi đâm ra lo sợ vẩn vơ”. Liệu rằng nhân vật “tôi” lo sợ điều gì? Có lẽ lo sợ vì những năm tháng ngồi trên ghé nhà trước có học tốt không, có vi phạm điều gì không và rất nhiều điều nữa. Một sự chân thật đến tinh nghịch. Nhân vật “tôi” đã tinh tế quan sát xung quanh “chung quanh những cậu bé vụng về lúng túng như tôi, các cậu chỉ theo sức mạnh dìu các cậu tới trước. Nói các cậu không đứng lại càng đúng hơn nữa. Vì hai chân các cậu cứ dềnh dàng mãi. Hết co lên một chân, các cậu lại duỗi mạnh như đá một quả banh tường tường...” Hình như tâm trạng của những cậu bé lần đầu tiên đi học đều như nhau, ngỡ ngàng và sợ hãi. Tuy nhiên hình ảnh thầy hiệu trưởng “hiền từ và cảm động” khiến cho nhân vật “tôi” và những cô cậu học trò khác cảm thấy yên tâm hơn. Hình ảnh thầy và tiếng trống trường trong buổi đầu tiên đi học đánh dấu một bước ngoặt mới trong cuộc đời của các em. Đặc biệt “bàn tay dịu dàng đẩy tôi tới trước” của người mẹ đã khiến cho nhân vật “tôi” can đảm và tự tin hơn. Những giọt nước mắt, những tiếng khóc thút thít ấy có lẽ là những khoảnh khắc neo giữ mãi trong lòng nhân vật “tôi”, hay nói đúng hơn là lòng tác giả một cách chân thực và sâu sắc nhất. Hình ảnh tuổi thơ lúc ấy bỗng nhiên ùa về “tôi đưa mắt thềm thường nhìn theo cánh chim. Một kỉ niệm cũ đi bầy chim giữa cánh đồng lúa bay trên bờ sông Viêm sống lại đầy trong tâm trí tôi. Nhưng tiếng phàn của thầy gạch mạnh trên bảng đen đưa tôi về cảnh thật”. Một dòng suy nghĩ trong sáng và đáng trân trọng của cậu bé sắp phải bước sang giai đoạn mới trong cuộc đời vì bài tập viết : Tôi đi học.

Thanh Tịnh như một con người chèo lái con thuyền cảm xúc, đưa người đọc trở về với những kí ức của ngày đầu tiên đi học. Lời văn mượt mà, nhẹ nhàng và sâu sắc đã khiến người đọc không thể quên được năm tháng đó.

(Bài làm của HS)

Giải bài 2 trang 7 vở bài tập Ngữ Văn lớp 8

Viết bài văn ngắn ghi lại ấn tượng của em trong buổi đến trường khai giảng lần đầu tiên.

Phương pháp giải:

Em hãy nhớ lại ngày đầu tiên đến trường, có thể sử dụng những gợi ý trong bài Tôi đi học để viết. Chú ý đến nét riêng em cảm nhận được.

Lời giải chi tiết:

Thấm thoát đã chớm thu. Không còn tiếng ve ngân của những trưa hè oi ả. Không còn “...Chín mươi ngày nhảy nhót đồng quê – Ôi! Cả một mùa xuân trong mùa hạ” nữa. Có vẻ như ngày khai

giảng năm học năm nay đến sớm hơn mọi năm. Bất chợt, những cảm xúc và kí ức ngây ngô về ngày khai trường đầu tiên của tôi lại ùa về như nhắc nhở kỉ niệm của một thời đã qua...

Tôi vẫn nhớ hôm ấy – một buổi mai đầy gió và mưa rào. Tôi phải cùng mẹ đến trường để tham dự lễ khai giảng năm học mới. Hôm đó tôi dậy sớm. Có lẽ vì tôi thấy mình đã khôn lớn và một lý do quan trọng hơn nữa, đó là ngày khai trường đầu tiên trong cuộc đời tôi. Tôi mặc bộ đồng phục mới mà bố tôi đã mua cho tôi và tự tay chuẩn bị cặp sách. Rồi mẹ đeo cặp vào lưng tôi, mặc bộ áo mưa màu xanh tôi yêu thích, mẹ khoác áo mưa vào rồi dắt tay tôi đi qua màn mưa. Mưa rơi rả rít, trời âm u và xám xịt. Con đường trở nên lầy lội, sũng nước. Mưa không lớn cũng chẳng nhỏ nhưng dai dẳng không dứt. Mưa cứ rơi mãi, rơi mãi không dứt như tâm trạng của tôi lúc ấy: tôi không sợ mà lo lắng, háo hức, nôn nao chờ đợi. Chờ đợi những gì mà tôi sắp sửa trải qua: đó là ngày đầu tiên dự buổi khai trường năm học mới. Tôi vẫn nép vào mẹ, bước từng bước qua từng con hẻm quanh co quen thuộc mà lòng cảm thấy lạ lẫm vô cùng. Con hẻm này tôi qua lại hằng ngày nhưng hôm nay tâm trạng của tôi đầy xáo trộn, một điều lớn lao và mới mẻ đang đến với tôi: tôi đã vào lớp một, tôi đã là người lớn thật rồi. Tôi khẽ liếc nhìn những cảnh vật xung quanh đã gắn bó với tôi suốt thời thơ ấu: giàn hoa ti-gôn hồng nhạt e ấp trong màn mưa của nhà bác Tư hàng xóm mà tôi vẫn thường hái về chơi trò cô dâu với mấy đứa bạn trong xóm, cây mận xù xì đang lác lác những chùm quả chín đỏ rực đung đưa trong màn mưa như nói lời chúc mừng tôi ngày đầu đến lớp. Ra khỏi con hẻm nhỏ là đường Trần Mai Ninh tấp nập, đông vui. Những chị học sinh thướt tha trong tà áo dài trắng, những anh chị khăn quàng đỏ thắm trên vai, tôi đặc biệt chú ý những bạn cùng lứa với tôi áo quần tinh tươm rụt rè nắm lấy tay mẹ đến trường. Dù mưa vẫn còn tí tách rơi từng giọt trên mái hiên của những ngôi nhà hai bên đường vẫn không làm cho nụ cười trên môi của các học sinh mừng ngày tựu trường kém tươi tắn hơn. Mẹ khẽ lay tay tôi và nói: “Đến trường rồi kìa con!” A, trường tôi đây ư? Trông to lớn và đồ sộ quá! Ngôi trường mới này không giống như trường mẫu giáo của tôi. Trường to lớn và đồ sộ hơn trường mẫu giáo nhiều. Trước cổng trường có một tấm bảng đề chữ màu xanh biển rất to, tôi lẫm nhẫm đánh vần: “Trường tiểu học Nguyễn Khuyến” đúng như mẹ giới thiệu cho tôi mấy tuần trước. Qua bậc tam cấp, đại sảnh, khoảng sân rộng đã đến trước cửa lớp. Tôi vẫn nhớ rất rõ là mình học lớp Một bảy do cô Huệ làm chủ nhiệm lớp. Cô diu tay tôi vào lớp và xếp chỗ ngồi. Tôi bịn rịn buông tay mẹ và chợt cảm giác hụt hẫng chiếm lấy tâm hồn tôi lúc ấy. Tôi nhìn các bạn chung quanh mình trông ai cũng lạ lẫm. Lúc này, tôi chợt ước ao là mình đã quen các bạn trong lớp. Tôi còn nhớ như in cảm giác bỡ ngỡ rụt rè khi mọi người, mọi vật xung quanh mình đều lạ lẫm. Nhưng trong lớp có nhiều bạn rất dạn dĩ, các bạn tươi cười chào bạn mới. Tôi thấy mình ngưỡng mộ các bạn ấy biết bao. Cô giáo yêu cầu phụ huynh ra về để lớp bắt đầu giờ học. Tôi chào mẹ qua cửa sổ. Không biết màn mưa ngoài trời hay nước mắt đã làm mắt tôi nhòe đi. Có vài bạn khóc to lên gọi bố, gọi mẹ khi thấy bố mẹ ra về. Mưa tạnh. Gió nhẹ mơn man mái tóc tôi. Nắng áp áp xuyên qua kẽ lá. Buổi lễ khai giảng tạm hoãn giờ bắt đầu. Cô giáo dẫn chúng tôi xếp hàng theo từng tốp. Lễ khai giảng bắt đầu trong không khí trang trọng của nghi thức chào cờ. Lá cờ đỏ sao vàng bay phấp phới được kéo lên trong bài hát Quốc ca trầm hùng. Cô hiệu trưởng trang trọng đọc báo cáo và mục tiêu cho năm học mới. Cả trường vang vọng tiếng vỗ tay. Đám học trò lớp một chúng tôi cũng bắt chước anh chị vỗ tay. Sự rụt rè dần tan biến. Giờ phút thiêng liêng đã đến. Cô hiệu trưởng đánh ba hồi trống khai giảng năm học mới. Chính tiếng trống ấy đã khởi đầu tương lai cho tôi qua con đường học vấn và đánh dấu một bước ngoặt lớn trong cuộc đời tôi.

Bảy năm rông đã trôi qua. Giờ tôi không còn là cô bé lớp một ngày nào nữa. Những kỉ niệm ngày ấy giờ cũng đã phai nhòa theo năm tháng nhưng vẫn vương vấn mãi trong tôi một thời thơ ấu, thời trong sáng và những kỉ niệm ngây thơ và mùa thu khai trường năm ấy.

(Bài làm của HS)